

FOCUS · Radiografia de la millora del mercat laboral als EUA

La taxa d'atur als EUA ha millorat sense pausa des que va assolir el 10% el 2009. Al maig, en concret, es va situar en el 4,7%, prop dels mínims assolits el 2005 i el 2006. Aquest registre, juntament amb unes dades de creació d'ocupació relativament febles, ha obert el debat sobre si el mercat laboral nord-americà es troba ja en plena ocupació. Un debat de summa importància, ja que en depèn, per exemple, la urgència amb què la Fed ha d'apujar els tipus d'interès.

Per poder valorar millor les condicions en què es troba el mercat laboral nord-americà, tot seguit analitzem dos elements clau que, en els últims anys, han experimentat un canvi profund: la composició demogràfica de la força laboral i la taxa d'activitat.¹

El canvi demogràfic és rellevant en la mesura que els diversos grups d'edat solen presentar taxes d'atur diferents. Així, els joves solen tenir una taxa d'atur més elevada que la població més gran. Per tant, atès que el pes relatiu dels diferents grups d'edat ha canviat en els últims anys (vegeu el primer gràfic), també ho podria haver fet la taxa d'atur d'equilibri.

Malgrat que aquesta hipòtesi és plausible, i sovint s'utilitza per argumentar que la taxa d'atur estructural és ara més baixa, l'envelliment de la població dels últims anys no té un impacte quantitativament gaire rellevant. Per exemple, si els pesos relatius de les diferents grups fossin els mateixos que el 2005, la taxa d'atur només seria 1 dècima superior a l'observada en l'actualitat.

El segon factor que cal tenir en compte per valorar la taxa d'atur actual és la gran disminució de la taxa d'activitat, que ha passat del 66,0% el 2006 al 62,6% al maig del 2016. En aquest cas, l'impacte potencial sobre la taxa d'atur sí que podria ser quantitativament molt rellevant. Serveixi d'exemple que, si les persones que han abandonat el mercat laboral s'haguessin mantingut en la població activa a la recerca d'una feina, la taxa d'atur seria del 6,5%, 1,8 p. superior a l'actual.

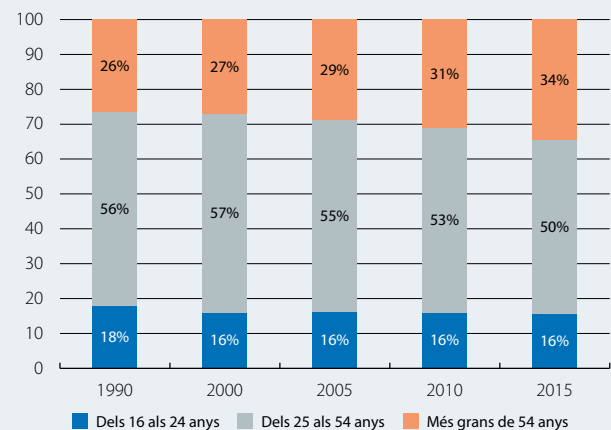
El fort descens de la taxa d'activitat ha obert un debat intens sobre quina part dels que han abandonat el mercat laboral hi tornaran a entrar a mesura que les condicions econòmiques millorin i quina part es mantindrà fora de la població activa de manera estructural. Malgrat que no existeix un consens clar sobre quina part de la caiguda de la taxa d'activitat és estructural, diversos estudis estimen que se situa al voltant del 30%.² Prenent com a vàlida aquesta estimació, podem refer l'exercici anterior afegint a la població activa només les persones que s'han desani-

mat i han abandonat de forma temporal la recerca activa de feina. En aquest cas, la taxa d'atur se situaria en un encara reduït 5,9%.

En definitiva, malgrat que hi ha diversos factors que matisen la valoració del baix nivell en què es troba la taxa d'atur als EUA, el mercat laboral nord-americà es troba molt a prop de la plena ocupació. Cal esperar, per tant, que, en els propers mesos, les pressions salarials aniran augmentant, un element que, a més de les turbulentes condicions financeres internacionals, la Fed haurà de tenir molt present a l'hora de valorar l'oportunitat d'apujar els tipus d'interès.

EUA: població per grups d'edat

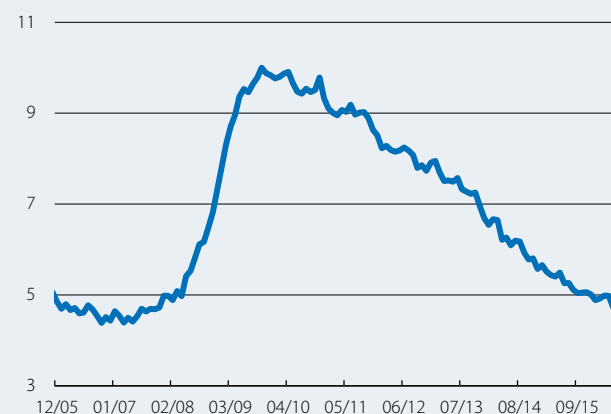
(% del total)

Font: CaixaBank Research, a partir de dades del Bureau of Labor Statistics.

EUA: taxa d'atur

(%)

Font: CaixaBank Research, a partir de dades del Bureau of Labor Statistics.

1. La taxa d'activitat és la ràtio entre la població activa i la població més gran de 16 anys.

2. Vegeu Aaronson, Daniel, Luojia Hu, Arian Seifoddini i Daniel G. Sullivan, «Declining Labor Force Participation and its Implications for Unemployment and Employment Growth», *Economic Perspectives*, 38, núm. 4, 2014.